

Dialogisk læsning af HESTEN, PIGEN OG SNOTTOLDEN (Anden udgave)

HVAD ER DIALOGISK LÆSNING?

I modsætning til traditionel oplæsning er dialogisk læsning en måde hvor den voksne forsøger at skabe et mere sprogligt sammenspil med børnene. Dette gøres ved at stille spørgsmål og engagere børnene under læsningen, så børnene bliver udfordret og opfordret til at snakke om bogens indhold. Forskning har vist at dialogisk læsning markant udvikler børnenes kommunikative kompetencer.

Dialogisk læsning kan inddeles i tre dele; Før læsningen, under læsningen og efter læsningen.

FØR LÆSNINGEN

Første gang du læser bogen er det helt fint at læse den helt traditionelt op. Men hvis du gerne vil forberede dig, kan du læse bogen før du læser med barnet, for at danne dig et billede af hvad du vil snakke om, og spørge ind til i historien når I læser sammen.

- Gør læsningen til noget trygt og hyggeligt. I skal noget særligt - nemlig at læse sammen.
- Præsenter bogen for dit barn: Vis forsiden og bagsiden frem og fortæl hvem der har skrevet og tegnet bogen.
- Stil spørgsmål til dit barn. Hvad tror barnet/I at bogen handler om? Snak om titlen. Snak fx også om hvordan bogen ser ud.
- Hvis barnet har hørt historien før kan det evt. sidde med en lille genstand som har særlig betydning for barnet.

UNDER LÆSNINGEN

- Vær altid åben over for spørgsmål undervejs
- Følg dit barns nysgerrighed, vær nærværende, spørg ind til dit barns interesse og lyt til dets svar. Du kan også inddrage dit barn som medfortæller.
- Kig på billederne og udforsk dem. Hvordan ser karakterne ud? Hvordan er stemningen? Er der noget på billederne der ikke er i bogen? Og hvis der er, hvad og hvorfor mon de er der? Har det sin egen lille historie?
- Ved genlæsning, Vis bogen frem og opfordr dit barn til at genfortælle det, det kan huske fx ud fra billederne. Tilføj gerne dit barn ny viden.

EFTER LÆSNINGEN

- Samtal om indholdet også efter at bogen er lukket. Brug nogen af de nye ord som bogen indeholder. Jo flere gange dit barn hører ordene, jo større sandsynlighed er der for at barnet husker dem og selv vil anvende dem.
- Lav forskellige aktiviteter som fx at farvelægge tegninger eller lege med "slime- snot-trolde slim". Eller find noget modellervoks frem og prøv at lave en snottrold med snot ud af næsen, en farlig ulv, en hest eller en engel. Se næste side for inspiration.

- Kilde:
1. <http://www.sprogpakken.dk/foraeldre/dialogisk.php>
 2. Dialogisk læsning i teori og praksis af Stig Brostöm m. fl
 3. Kom godt i gang med dialogisk læsning af Gitte Skyum Kjøge

FORSLAG til Dialogisk læsning af HESTEN, PIGEN OG SNOTTOLDEN

INSPIRATION TIL SAMTALE EMNER:

Nedenstående skal blot ses som inspiration til samtaler. Det vigtigste er at mærke hvor barnet er og hvor du kan fange dets interesse i forhold til at skabe en dialog. Temaet i bogen er venskab og det at turde at springe ud i livet.

FØR LÆSNING

Fortæl, hvem der har skrevet og tegnet bogen.

Hvad ser du/I på tegningerne?

Hvad handler bogen mon om?

Tror du/I den er hyggelig eller uhyggelig og hvorfor?

UNDER LÆSNING - SPØRGSMÅL TIL TEKST OG BILLEDER (alle sider i bogen)

Side 4

- Hvorfor tror du/I at der ikke er nogen dyr der tør gå ud i ørkenen? (evt. Hvad er en ørken?)
- Hvad er det særlige ved denne hest?
- Hvorfor kan hesten lide at lytte til fuglenes fortællinger?
- Hvad drømmer hesten om?
- Kan en vind stikke?

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet?

Hvem tror du der lever i dalen? Hvor er hestens familie? Hvor skal fuglene hen?

Hvilken tid på dagen tror du/I det er?

Side 6

- Hvad oplever hesten som er anderledes denne morgen?
- Hvor tror du/I pigen kommer fra?
- Flagre: Hvordan flagrer man morgenfrisk? Kan du flagre morgenfrisk?
- Forbløffende: Hvordan ser man ud når man er forbløffet? Se evt også side 13. Er den hest mon forbløffet?
- Hvad vil det sige at noget er almindeligt/ualmindeligt?
- At vejre - hvordan ser et dyr ud når det vejrer noget i luften? Vis fx hvordan (eller få barnet til det) en ulv vil vejre og indsnuse en duft i vinden.

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet?

Kan man se en gylden hilsen fra solen? Hvordan vil en gylden hilsen føles? Hvad farve kan gyldne hilsner have? Prøv at se om I kan finde et dyr i træet.

Side 8

- Hvad er det særlige ved denne historie? kan du/I finde andre ord i teksten for særlig? (fx speciel) Hvad vil det sige at noget er særligt?
- Hvad er det pigen har?
- Hvor tror du/I hun har fået tæppet fra?
- Hvad savner pigen og hvorfor?
- Hvad savner hesten og hvorfor?
- Hvorfor tror du/I hesten får ondt i hovedet?
- Tror du/I hesten tør forlade dalen. Hvorfor - hvorfor ikke?
- Hvad vil det sige at være gode venner?

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet?

Hvordan er stemingen på billedet?

Hvad kan du/I se? Hvilke lyde tror du/I der er i billedet? Hvor mange dyr kan I finde?

Side 10

- Ængstelig: Hvordan ser man ud når man er ængstelig? Føles det godt/rart i kroppen eller føles det ikke godt/ubehageligt?
- Hvorfor føles ørkenen ikke så farlig mere?
- Hvorfor slikker hesten sig om munden/mulen?

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet?

Kan du/I på billedet se om solen viser vej? Hvordan tror du at det er at flyve på et flyvende tæppe? Kan I se nogle underlige bakker på billedet? Er der nogen bakker der er mere underlige end andre? Hvad tror I det er for nogle bakker der er i nederste højre hjørne på billedet?

Side 12

- Hvor er det hesten og pigen er landet?
- Hvad er mærkværdigt? Hvorfor tror I ulvene er grusomme?
- Tror du/I det er et helt almindeligt sted Hesten og Pigen er kommet hen til? Hvad er anderledes?

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet? Ser snottrolden rar ud? (den lyse fesen/gule farve på himlen kan også være med til at give en lidt "gusten" stemning). Hvor er det hesten og pigen er landet?

Hvad tror I det er for nogle ting trolden har samlet på slottet?

Hvordan kan man se at det ikke er et helt almindeligt sted?

(kæmpe trold - hul i bakkerne - sjovt formede bakker)

Side 14

- Hvordan lyder trompetfart? Hvordan ser hesten ud inde i snotdråben (her kan ordet forbløffet bruges igen hvis det er ukendt). Hvordan ser kluntede hop ud?
- Hvor er pigen henne?
- Hvad tror i der sker med hesten?

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet? Hvordan ville du se ud, hvis du/I var fanget i en snotdråbe? Er der andet der er fanget i snotdråben?

Side 16

- Hvordan tror du/I det er at være sammen med en engel?
- Kender du/I én du syntes har været modig? Hvad er modig?
- Hvordan ser ens gang ud når man er beslutsom - her tænkes på kropssprog? Hvordan ser det ud når man er ubeslutsom?
- Hvad giver englen pigen?
- Hvad er snarrådighed?
- Hvorfor tror du pigen bliver usynlig når hun holder diamanten i hånden?
- Hvad er tomheden i luften? Tror du den findes?

Billede:

Hvad kan du/I se på billedet? Hvilket tidspunkt på dagen er det? Hvorfor er farverne på billedet som de er? (primært i røde og gule farver) Hvilken farve har du set solnedgange have? Kan en engel være en mand?

Side 18

- Hvilket tidspunkt på dagen er det?
- Hvordan ser ulvene ud?
- Hvilken én af dem syntes du virker mest ond?
- Tror du ulvene godt kan lide at spise børn?
- Hvordan lyder småmaskene?

Billede:

Hvad kan du se på billedet? Hvad tror du den "hvide vind" på billedet er? Tror du ulvene kan lide at spise mus? Hvad tror du musen laver på billedet? Hvorfor ligger der skelletter?

Side 20

- Hvilket tidspunkt på dagen er det?
- Hvad er tyst?
- Hvordan ser slottet ud? Hvordan er stemningen på slottet? rar? Uhyggelig? Rølig? Søvnig? Stille? Hvordan har pigen det?
- Hvordan har pigen det da hun ser hesten?

Billede:

Hvad kan du/I finde på billedet?

Kan du/I finde en sabel?

Kan du/I finde en bjørnefælde?

Kan du/I finde et gevær?

Kan du/I finde en krudtflaske?

Hvilket dyr tror du/I er en kæmpesalamander?

Hvilket dyr tror du/I er en tohovedet krokodille og hvordan tror du den går fremad?

Hvilket dyr tror du/I er en fantasant?

Hvilket dyr tror du/I er en Humpeligimpe? (læs evt Humeligimpen af Bill Peet)

Hvilket dyr er Humpeligimpen lavet af? (næsehorn-rendyr-giraf-kamel-elefant - zebra)

Hvilket dyr tror du/I er en drage?

Hvilket dyr tror du/I er en fugligot?

Hvilket dyr tror du/I er en hapspande?

Hvor er trolden og hvad laver den?

Synes du/I papegøjen er flot?

Side 22

Hvad er det specielle ved papegøjen?

Hvad tror du/I der sker med papegøjen?

Hvad sker der med pigen?

Hvor bliver diamanten af?

Hvad sker der med det flyvende tæppe?

Hvad tror du/I nu der sker?

Billede:

Hvad kan du/I finde på billedet? Hvorfor står hesten som den gør på billedet?

Side 24

- Hvordan banker et galopperende bankende hjerte - prøv at vise det med hånden i bankerytme mod hjertet.
- Hvordan viser pigen at hun er snarrådig?
- Hvordan lugter en fesen lugt?
- Hvad vil det sige at være fri som en fugl?
- Hvordan vil du/I helst dø? Fri som en fugl eller ved at blive stegt, kogt og udstoppet?
- Hvordan ved man at hesten og Pigen er de bedste venner?

Billede:

Hvad viser billedet? Hvorfor er der tegnet et lys om foden på pigen? Der er nogle tegninger på pejsen, hvad viser de?

Side 26

- Hvad landene Hesten og Pigen på?
- Hvad var der sket med papegøjen?
- Hvor ville du/I have gemt papegøjen.

Billede:

Hvad sker der på billedet? Hvordan tror du/I det vil føles at lande på maven af en papegøje?
Hvad er det der kommer ud af næbet på papegøjen?

Side 28

- Hvad sker der med hesten?
- Hvad er forunderligt?
- Hvad sker der med papegøjen?
- Hvordan ser man ud når man er målløs?
- Kunne du/I tænke dig at få vinger og hvorfor?
- Hvorfor er hesten glad for at få vinger?
- Hvordan kan man vide at hesten er glad? (den jubler -hjertet svulmer af glæde)
- Hvordan er hestens drøm gået i opfyldelse?
- Hvad er svulmede?
- Hvordan bevæger man sig når man er elegant (i modsætning til den kluntede trold)

Billede:

Hvad sker der på billedet? Hvilken tid på døgnet er det og hvordan kan du/I se det? Hvad er det for et slags toilet trolden har (træk og slip toilet). Har i set toiletter i andre eventyr/historier? (er med til at gøre eventyret mere moderne)

Side 30

- Hvilken tid på dagen er det? Og hvordan kan du/I se det?
- Hvordan lyder en ulv der hyler?
- Hvad er glammen?= hunde der gør.
- Skal man holde sig for ørerne når nogen bander?
- Hvorfor bliver trolden rasende?
- Hvordan kan du/I se om nogen er rasende?
- Hvorfor eksploderer trolden?
- Hvad sker der med ulvene?

Billedet.

Hvad sker der på billedet? kan du/I finde ulven der bliver spist af en bundkrabbe?
Kan du/I finde ulven i snottrolde søen? kan i se andet?

side 32

- Hvad slutter historien med?
- Hvor tror du/I de flyver hen?
- Hvor flyver forfatteren hen?
- Hvor ville du/I flyve hen?

Billede:

Hvilken tid på dagen er det?

Prøv at kigge bogen igennem og opdag at der er et tidsligt forløb i bogen fra morgen til nat til morgen. Er der kun gået én dag?

Kan I finde forfatteren på billedet?

Hvorfor spiser hun en pap-mellemmad på en paptallerken?

Snip-snap-snude - hvorfor siger man det?

FORSLAG TIL AKTIVITETER

- Tegn/farvelæg billeder downloadet på snottrolden.dk.
- Tegn egne tegninger.
- Leg med slim.
- Byg figurerne i modellervoks - fx prøv at lave en snottrold - eller et dyr fanget i snotklat. Eller form en engel - eller en diamant.
- Lav en kiste/kasse/slot fyldt med små skatte som på troldens slot.
- syng sange om trolde fx "Oppe i Norge der boede tre trolde".
- Find andre historier om trolde.
- Lån bogen Humpeligimpen og se om I kan finde nogle ligheder. Og evt. tage et tema op "Hvad vil det sige at ville være noget særligt og hvorfor vil nogen gerne være det?"
- Lav en bogquiz ud fra bogen tilpasset målgruppen.
- Tegn hvordan du tror hestens familie ser ud? Hvem tror du er pigens familie? troldens familie?
- Digt videre på historien og skab nye eventyr.
- Man kan også skrive til forfatteren og stille spørgsmål.
- Hæng et billede fra bogen op på væggen og snak om det.
- Når børnene har læst bogen flere gange kan de fortælle bogen for hinanden ud fra billederne. kan de læse, kan de læse den op for andre.
- Man kan prøve at tegne flotte bogstaver som dem man kan se i bogen og evt. finde på sine egne flotte bogstaver.
- Man kan tegne solopgange/solnedgange.
- Man kan lave abstrakte stemningsfarve billeder. fx billeder der skal være varme og solopgangsagtige - i orange og gule farver og natteslukke billeder med stjerne og natteuhyggefulde billeder - grusomme og gyselige.

